

Titulació	Típus	Curs
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	FB	1
2504386 Estudis d'Anglès i Espanyol	FB	1
2504388 Estudis de Català i Espanyol	FB	1

## Professor/a de contacte

Nom: Maria Jesus Machuca Ayuso

Correu electrònic: mariajesus.machuca@uab.cat

## Equip docent

Ángel Jesús Gallego Bartolomé

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

Per a poder cursar aquesta assignatura es requereixen uns coneixements lingüístics generals i un domini de l'expressió oral i escrita equiparables als que s'obté en haver finalitzat el batxillerat.

És recomanable tenir un nivell d'anglès que permeti llegir bibliografia en aquesta llengua.

## Objectius

Els objectius d'aquesta assignatura són, d'una banda, iniciar-se de forma introductòria en l'anàlisi de l'discurs i, de l'altra, desenvolupar les competències d'expressió oral i escrita en espanyol perquè permetin un ús acadèmic i professional de la llengua.

Per a això, es pretén millorar i consolidar la capacitat d'utilitzar la llengua en situacions formals acadèmiques tant oralment com per escrit.

En acabar el curs, l'estudiant ha d'assolir les següents habilitats:

1. *reflexionar* de manera fonamentada sobre els temes tractats durant el curs,
2. *analitzar* qüestions bàsiques de la pràctica discursiva,
3. *identificar* les tipologies textuais bàsiques,
4. *dominar* les característiques i l'aplicació de les estratègies lingüístiques i els recursos presentats i

5. *elaborar i produir* textos acadèmics orals i escrits correctes, coherents i adequats a la funció comunicativa a la qual estan destinats.

## Competències

Llengua i Literatura Espanyoles

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar els principals fenòmens de variació lingüística de l'espanyol (variació històrica, diatòpica, semàntica i pragmàtica).
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua espanyola, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Demostrar el coneixement normatiu de la llengua espanyola i el seu domini en totes les seves aplicacions a l'àmbit acadèmic i professional.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Identificar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les desigualtats degudes al sexe o al gènere des del punt de vista lingüístic.
2. Analitzar les etapes de construcció d'un discurs oral i les estratègies per a l'execució oral.
3. Analitzar una situació des del punt de vista lingüístic i identificar els punts de millora.
4. Comunicar fent un ús no sexista del llenguatge.
5. Construir textos escrits de diferents tipologies discursives amb correcció lingüística.
6. Descriure les varietats del discurs oral i del discurs escrit, l'adequació i els graus de formalitat.
7. Detallar les etapes de construcció d'un discurs escrit.
8. Detectar les característiques de l'espanyol en contextos bilingües o multilingües.
9. Distingir els aspectes sistemàtics dels normatius en l'estudi de la llengua.
10. Expressar les idees amb un vocabulari específic adequat a la disciplina seguint la normativa de la llengua espanyola.
11. Fer servir les eines digitals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la varietat lingüística.
12. Interpretar els diferents nivells lingüístics des de la perspectiva panhispànica i pluricèntrica.
13. Interpretar i utilitzar els principals conceptes lingüístics i relacionar-los amb la variació panhispànica i pluricèntrica.
14. Planificar i oralitzar textos de diferents tipologies discursives amb correcció lingüística.
15. Reconèixer i descriure les varietats de l'espanyol i valorar-les en el context de la diversitat.
16. Utilitzar correctament els diferents registres de l'espanyol segons el context del qual formen part.

## Continguts

Els continguts següents constitueixen un marc per a l'assignatura.

1. Diferències entre la oralitat i l'escriptura. Adequació pragmàtica i graus de formalitat
2. La intervenció oral formal en públic: aspectes fònics, comunicació no verbal i ús de material de suport.
3. Principals problemes en l'articulació i la prosòdia d'una intervenció oral formal. La ortologia.

4. Rúbriques d'una exposició oral
5. Estratègies per planificar i dur a terme un discurs oral.
6. La tipologia textual.
7. Qüestions de correcció normativa.
8. Organització del text. Coherència i cohesió.
9. Escriptura. Planificació, redacció i revisió del discurs escrit.
10. L'edició de textos escrits: ortotipografia i adequació al suport.

## Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòrico-pràctiques guiades	60	2,4	2, 3, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutories i activitats tutelades	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació d'activitats	63	2,52	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16

Es realitzaran activitats dirigides, supervisades i autònomes, incloent activitats avaluatives.

Convé realitzar un seguiment continuat i actiu de l'assignatura.

Com que l'estudiant ha de demostrar que es capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit en llengua castellana, les errades ortogràfiques i d'expressió que pugui cometre en qualsevol de les proves d'avaluació comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final (descompte de 0,25 per errada ).

Les activitats pràctiques i els treballs presentats en l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, en cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar adequadament el seu origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0).

Així mateix, es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. Tot i això, el docent o docents encarregats de l'assignatura poden donar normes específiques, en el cas que ho considerin necessari.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Avaluació

## Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
(1) Prova escrita	25 %	3	0,12	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16
(2) Prova escrita 2	25%	3	0,12	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16
(3) Activitat oral 1	20 %	2,5	0,1	2, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 14, 15, 16
(4) Activitat oral 2	20%	2,5	0,1	2, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16
Presentació oral	10%	1	0,04	2, 4, 10, 16

### Dates d'avaluació

- Anàlisi d'un discurs oral: 3 de març, 20%
- Presentacions orals: 24 i 27 de març, 10%
- Prova teòrica de la part d'oral: 31 de març, 20%
- Prova escrita 1: 8 de maig, 25%
- Prova escrita 2: 5 de juny, 25%

### Requisits per a aprovar l'assignatura

- Per a superar l'assignatura es precis realitzar totes les proves.
- Per a aprovar l'assignatura és necessària una nota global igual o superior a 5.
- Per a optar a la recuperació és necessari haver presentat totes les proves i haver obtingut una nota global superior a 3,5.
- En cas que els alumnes hagin superat la prova de recuperació, la nota final màxima de l'assignatura serà 5.
- S'obtindrà un "no avaluable" si s'ha realitzat, com a màxim, el 20 % de l'avaluació.

### Avaluació continuada

Per a l'avaluació final de la part de discurs oral es tindran en compte tres proves relacionades amb l'oralitat: Exposició oral en classe sobre algun tema proposat pel professor (10%), lliurament d'un treball breu d'anàlisi d'un discurs oral (20%), prova de continguts presencial (20%); i dues proves escrites relacionades amb l'escriptura: lliurament d'un treball (25%) i prova de continguts presencial (25%). Totes les activitats són obligatòries i de caràcter presencial.

Els docents responsable de l'assignatura concretarà la naturalesa de cadascunade les proves all'inici del curs.

#### Observacions

Les faltes d'ortografia, puntuació i estructura del discurs penalitzaran (-0,25 per cada falta). L'expressió oral ha de ser coherent, organitzada, correcta i adequada a la situació comunicativa.

Es considera que es coneixen les normes generals de presentació i lliurament d'un treball acadèmic.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procedisdisciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En començar el curs s'explicaran tant la metodologia de l'assignatura com les proves avaluables. Més endavant es proporcionaran orientacions concretes per a cada prova. Les pautes amb la descripció detallada del contingut de les activitats avaluables, els criteris específics per a avaluar-les i les dates de lliurament podran consultar-se en l'espai docent virtual de l'assignatura.

Procediment de revisió de qualificacions.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Avaluació única.

L'avaluació única suposa una única data d'avaluació, però no una única activitat d'avaluació.

L'avaluació única constarà de les proves següents: Exposició oral (10%), lliurament d'un treball breu d'anàlisi d'un discurs oral (20%), lliurament d'un treball breu d'anàlisi d'un text escrit (20%); prova de continguts de discurs oral presencial (25%); prova de continguts de discurs escrit presencial (25%).

Tot tindrà lloc un únic dia, que coincidirà amb el dia establert per a la darrera prova de l'avaluació continuada. El calendari de proves s'exposarà la primera setmana del curs a l'espai virtual de l'assignatura.

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

## Bibliografia

Alba-Juez, Laura (2016) "Discourse Analysis and Pragmatics: Their scope and relation", *Russian Journal of Linguistics*, 20, 2: 43-55.

Alcoba, Santiago (coord.) (1999) *La oralización*, Barcelona: Ariel.

Bassols i Puig, M. Margarida y Anna M. Torrent (2003) *Modelos textuales: teoría y práctica*, Vic-Barcelona: Eumo-Octaedro.

Briz, Antonio (coord.) (2008) *Saber hablar*, Madrid: Aguilar, Instituto Cervantes.

Bustos Sánchez, Inés (2003) *La voz: la técnica y la expresión*, Barcelona: Paidotribo.

Carbó, Carme, María Machuca, Carme de la Mota, Montserrat Riera y Antonio Ríos (2001) "Estrategias gramaticales del castellano y del catalán para evitar un uso sexista del lenguaje en la comunicación epistolar política", en M. C. Ayala *et al*, *Jornadas de comunicación y género*, Málaga, Publ. Diputación Provincial de Málaga: 95-102.

Calsamiglia, Helena y Amparo Tusón (1999) *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel. 3ª ed., 2012.

Cassany, Daniel (1995) *La cocina de la escritura*. Buenos Aires: Anagrama.

Charaudeau, Patrick y Dominique Maingueneau (2002) *Diccionario de análisis del discurso*, Buenos Aires: Amorrortu, 2005.

Cortés Rodríguez, Luis (2021). *Aproximación al dominio Análisis del discurso y su incidencia en la lengua española*. Vol. 70. Universidad Almería, 2021.

Cros, Anna (2003) *Convencer en classe. Argumentación y discurso docente*. Barcelona: Ariel.

de-la-Mota Gorrioz, Carme (2021) *Oratoria actual* [Canal de vídeos, Polimedia UAB]. Con la colaboración de Cecilia Gassull Bustamante y Rosa Maria Raich Escursell. Universitat Autònoma de Barcelona. Disponible en: <https://polimedia.uab.cat/canal/oratoria-actual>

Escandell-Vidal, M. Victoria, José Amenós Pons, y Aoife Kathleen Ahern, editores (2020) *Pragmática*. Akal. ISBN 978-84-460-4871-8.

Escandell Vidal, M<sup>a</sup> Victoria; Victoria Marrero Aguiar; Celia Casado Fresnillo; Edita Gutiérrez Rodríguez; Nuria Polo Cano y Pilar Ruiz-Va Palacios (2014) *Claves del Lenguaje Humano*, Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces [cap. 2, punto 3.2]

Fernández Lagunilla, Marina (1999a) *La lengua en la comunicación política: El discurso del poder*, Madrid, Arco/ Libros.

Fernández Lagunilla, Marina (1999b) *La lengua en la comunicación política: La palabra del poder*, Madrid, Arco/ Libros.

García Mouton, Pilar (2003) *Así hablan las mujeres: Curiosidades y tópicos del uso femenino del lenguaje*, Madrid: La esfera de los libros.

Gee, James Paul y Michael Handford (eds.) (2011) *The Routledge Handbook to Discourse Analysis*, London: Routledge.

Gómez Torrego, Leonardo (2006) *Hablar y escribir correctamente: gramática normativa del español actual*, Madrid: Arco/Libros.

Gómez Torrego, Leonardo (2011) *Ortografía y gramática. Las normas académicas: últimos cambios*, Madrid: SM.

González Ferrán, Judith (coord.) (2015) *El español más vivo: 300 recomendaciones para hablar y escribir bien*, Barcelona: Fundeu-BBVA, Espasa Libros.

Hernández Guerrero, José Antonio y María del Carmen García Tejera (2004) *El arte de hablar: manual de retórica práctica y de oratoria moderna*, Barcelona: Ariel.

Johnstone, Barbara (2002) *Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell (3<sup>a</sup> ed., revisada y actualizada, 2018).

López Alonso, Covadonga (2014) *Análisis del discurso*, Madrid: Síntesis.

López Valero, Amando (1996) "Tipología textual y técnicas de expresión oral", *Lenguaje y textos*, 9: 115-133.

Loureda, Óscar y Angela Schrott (Eds.) 2021. *Manual de lingüística del hablar*. Berlin/ Boston: De Gruyter.

Marçal, Heura, Fiona Kelso y Mercè Nogués (2011) *Guía para el uso no sexista del lenguaje en la Universitat Autònoma de Barcelona* [Traducción al castellano de Gemma Lozano]. Servicio de Lenguas y Observatorio para la Igualdad, Servicio de Publicaciones de la UAB.

Martín Zorraquino, María Antonia y José Portolés (1999) "Los marcadores del discurso". En Violeta Demonte e Ignacio Bosque (Coords.) *Gramática descriptiva de la lengua española*, Madrid: Espasa, vol. 3: 4051-4214.

Merayo, Arturo (2001) *Curso práctico de técnicas para hablar en público*, Madrid: Tecnos. 2<sup>a</sup> ed.

Montolío, Estrella(2014) *Manual de escritura académica y profesional*, Barcelona: Ariel.

Moreno Cabrera, Juan Carlos (2000) *La dignidad e igualdad de las lenguas. Crítica de la discriminación lingüística*, Madrid: Alianza, 2016.

Portolés, José (2004) *Pragmática para hispanistas*, Madrid, Síntesis.

- Puchol, Luis (1997) *Hablar en público. Nuevas técnicas y recursos para influir a una audiencia en cualquier circunstancia*, Madrid: Editorial Díaz de Santos.
- Real Academia Española Española (2014) *Diccionario de la lengua española*, Madrid: Espasa Libros. 23.ª ed [Actualizado en el 2020, en línea 23.4]
- Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua (2009-2011) *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid: Espasa, 3 vols. y DVD.
- Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua (2010) *Ortografía de la lengua española*, Madrid: Espasa.
- Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua (2013) *El buen uso del español*, Madrid: Espasa.
- Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua (2018) *Libro de estilo de la lengua española según la norma panhispánica*, Madrid: Espasa.
- Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua (2019) *Glosario de términos gramaticales*. Madrid: Ediciones Universidad de Salamanca.
- Regueiro Rodríguez, María Luisa y Daniel M. Sáez Rivera (2013) *El español académico. Guía práctica para la elaboración de textos académicos*, Madrid: Arco/Libros.
- Reyes, Graciela (1995) *El abecé de la pragmática*, Madrid: Arco Libros.
- Reyes, Graciela (1998) "Registros, estilos y tipos de textos (cuáles son las variedades de la lengua escrita)", en *Manual de redacción. Cómo escribir bien español*. Madrid: Arco/Libros:47-80.
- Reyes, Graciela (1990) *La pragmática lingüística. El estudio del uso del lenguaje*, Barcelona: Montesinos.
- Reyzábal, M.ª Victoria (1993) *La comunicación oral y su didáctica*, Madrid: La Muralla.
- Rodero, Emma i Larrea, Olatz (2022) Realidad virtual con distractores para superar el miedo a hablar en público en universitarios. *Comunicar*, Tomo 30, N.º 72, pp. 87-99. DOI:10.3916/C72-2022-07. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/realidad-virtual-con-distractores-para-superar-el/docview/26815211>
- Sánchez Lobato, Jesús (coord.) (2006) *Saber escribir*, Madrid: Instituto Cervantes-Aguilar.
- Schiffrin, Deborah, Deborah Tannen y Heidi E. Hamilton (eds.) (2001) *The Handbook of Discourse Analysis*, Oxford: Blackwell.
- Serafini, M.ª Teresa (1994) *Cómo se escribe*, Barcelona: Paidós.
- Studer, Jurg (1998) *Oratoria: El arte de hablar, disertar, convencer*, Madrid: Editorial El Drac.
- Tusón Valls, Jesús (1996) *Los prejuicios lingüísticos*, Octaedro. 2010.
- Vilà i Santasusana, Montserrat (coord.) (2005) *El discurso oral formal. Contenidos de aprendizaje y secuencias didácticas*, Barcelona: Editorial Graó.

## Programari

Durant el curs es proporcionaran orientacions.

## Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	21	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	22	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt